

Vilnis Talpina Daugiausia
Žinių iš Amerikos, Lietuvos
ir Kitų Šalių

VILNIS

Už Pastovios Taikos ir
Liaudies Laimejimų
Apsaugojimą!

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOL. XXVIII, NO. 282

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PIRMADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 1, 1947 M.

Telephones: Victory 7325-7326

KAINA 4 CENTAI

Kasdiena—

Filmuoja Lietuvą
Dėl Mūsų Kalbos
Labiau Pabūgo
Kiek Turim Žmonių

Lietuvoje nufilmuota daug svarbių ir gražių vietų, gal ir mes Amerikoje gausime progos tai pamatyti. Nufilmuoti gražūs Nemuno krantai, miškai; Vilniaus svarbesnės vietos. Nufilmuota taipgi svarbesni įvykiai pastarųjų kelių kilmų metų: Smetoninio režimo griuvimas, demonstracijos, parados ir t. t. Amerikos lietuviams tai ypač pagedaujanai paveikslai.

Tie amerikiečiai lietuviai, kurie priešingai pakeltimam tų žodžių ir daktvardžių, ką mes pasekdami Lietuvos literatūrą darome, turėtų atminti, kad gyvoji, auganti ir bujojanti, lietuvių kalba yra Lietuvoje. Pas mus Amerikoje ji siaurėja, mažėja. Čia jau neretai tenka giminti tokią kalbą: "Boisas rusių stryktu". Tai nėra lietuvių kalba, tai yra žargonas.

Mes tai negalime nesekti Lietuvoje kalbamoms lietuvių kalbos. Tik sekdami jų ir imdami pavyzdžius galime sulaukyti čia jos siaurėjimą, sužargonėjimą.

Ir Lietuvoje jie skolina žodžius iš kitų kalbų. Ten pastebime "mitingą", "mačę" (match), "agažmentą" (ingagement) ir eilę kitų žodžių; ypač sporto dalykuose yra angliškų žodžių, bet tai nėra žargonas. Tai daroma kalbos paprastiui, kad būtų lengviau išsireikšti. Ir labai daug žodžių gerai priimtinkiti, priimti nesužargonis kalbos Lietuvoje.

Užsienio ministrų konferencija Londone, kaip tili sako, prasižėjo "atsargiais ir mandagiais" pokalbiais, kad dėlto, kad išsankto laukta astrių susikirtimų. Atydūs tarplautinės situacijos stebėtojai mano, kad sustarimas dar ilgokai nebus galimas. Washingtonas ir Londonas turės pilnai įsitikinti, jog "griežtumo politika" neduoda gerų rezultatų.

Prof. Szilardo pasiūlymas TSRS premieri. Stalinui kalbėti į Amerikos žmones gavo dėmesio geros dalies Amerikos intelektuali. Jie labiau pabūgo atominio karo. Jie sako, kad atominių mokslininkai daugiau žino kaip pavojingas būtų naujas karas dėlto Szalardas sūlo tai, nors jis pats mažai tiki, kad bus galima tai realizuoti.

Francūzai visgi nutėisė dar vieną generolą Auguste Nogues — 20 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, bet Nogues yra Portugalijoje globojamas klerikalų — fašistinio režimo.

Kol kas jis ten saugus, bet neigiam. Amerikon bėgti jis nesidrašina, nes per daug atviras Hitlerio bernas buvo.

D. E. Lilienthal, galva Atominės Energijos Komisijos, ragina Amerikos žmones suspažinti su atomizmu, nes kitaip demokratija žlungsianti.

Jis sako, kad "neatsargiai naudojant atominę energiją", butent bombas, gali būti kas nors artai sauzdujatsė.

Jis matomai bijo, kad tili entuziastai, generolai, gali karant šalį įvėlti, o tai pavojinga Amerikai, kaip ir kitoms šalims.

Paskiausias cenzas rodo, kad Jungtin. Valstijose yra 144,708,

Galutinas Sprendimas Palestinos Klausimu

MINISTRŲ KONFERENCIJOJE NEDAUG PAŽANGOS

Molotovas, Sakoma, Nusiteikęs Optimistiškai. Francūzai Tarpininkų Roleje

LONDONAS, lapkr. 30. — Užsienio ministrų konferencijoje vyrauja gan draugiška nuotaika, bet per pirmas penkas dienas nedaug teatsiekt. Konferencija tebėra pradiniame fazėje.

Francūzų kompromisinis planas Austrijos reikalė dar nepriimtas. Francūzų delegatas siūlo pervesti Tarybų Sąjungai tas naujas nuosavybes Austrijai del kurių nėra jokios abejonės, kad jos buvo nacių nuosavybės. Už abejotinas nuosavybes siūloma piniginis atlyginimas. Ginčytini objektu pasilieka žibalo industrija Austrijoje. Amerika ir Britanija turi į jas pretenzijas.

Britanijos užsienio ministras Bevinas pareiškė, kad jeigu šioje konferencijoje nebus susitarta del laikos su Vokietija, tai Vakarų valstybės elgsis taip, kaip norėdamos.

V. Molovas atsakė, kad dar prieš konferenciją įvykstant, britai jau buvo pasiginę planus suskaldyti Vokietiją į dvi dalis.

Būciun Pateks Daugiau Generolų

WASHINGTON, lapkr. 29. — Tyrinėjant generolą Bennett Meyersą, užėmta pėdsakais tily kitų Armijos ir Laivyno viršinkinų, kurie karo metu nenatūraliai pralabo. Atstovų Buto investitoriai tikisi pagausių savo būciun dar tris ar keturis generolus, kurių kontraktinės aferos buvo labai įtartino pobūdžio.

Apie tai pranešė kongresnemas Benders, iš Ohio. Teisingumo Departamento agentai ieško inkriminuojančių faktų.

Ring Lardnerį Pavarė Iš Darbo

HOLLYWOOD, lapkr. 28. — 20th Century Fox filmų kompanija pavarė iš darbo pagarsėjusį judžių veikėjų Ring Lardnerį. Jis bšk tai "panikino" Kongresą, atsisakydamas aiškintis del savo politinių pažiūrų. Neamerikinanis Kongreso komitetas jįsai pasakė, kad politiniai įsitikinimai tai jo, o ne keno kitu dalykas.

Žuvo Garsus Francūzų Generolas

PARYŽIUS, lapkr. 29. Oro ministerija praneša, kad Sacharas yruose, netoli nuo Morokko rubėžiaus, lėktuvo katastrofoje, žuvo garsus francūzų generolas Leclerc.

Jis pasižymėjo tuo su vokiežiais. 300 gyventojų. Apie New Yorką susibūrė bent 10,000,000, apie Chicago 6,000,000.

Dauguma gyventojų yra didmiesčiuose ir apie juos, o tai vietos, kurias atomines karas gali nubrukti nuo žemės.

IR MULAI DABAR KITOKIE NEW ORLEANS, lapkr. 29. — Upartas mulas sulaukė per kelias valandas trafiką per Huey Long tiltą virš Mississippi upės.



Mrs. Eleanor Roosevelt gauna knygą "The Roosevelt Era" iš jos leidejo Charles Boni. Knyga yra didėli, ji parasyta tili žmonių, redaguota Milton Crane'o. (Federated Pictures)

SCHUMANO VALDŽIA NORI DIKTATORIŠKOS GALIOS

Padaryta Ablaiva Ant L'Humanite ir Ce Soir Spaustuvių

PARYŽIUS, lapkr. 30. — Policija ir apsaugos gvardija paėmė spausuves komunistų dienrašėjų "L'Humanite" ir "Ce Soir" ir sukonservavo tily spaudos įrankius.

Schumanas kreipėsi į Nacionalų Susirinkimą, kad jam būtų suteikta diktatoriška galia slopinti streikus ir "sabotažnikus".

Francūzijos Darbo Konfederacijos reikalauja, kad valdžia atsistatytų nuo diktatūros priemonių, nes tomis priemonėmis ruošia kely fašizmui.

Nacionaliam Susirinkime kilo aštriai susikirtimų ir po

Žinios iš Tarybų Lietuvos

RADVILIŠKIO GELŽKELIEČIAI DAUG GERIAU GYVENA

RADVILIŠKIS. — Žymiai pagerėjo gelžinkeliečių materialiniai būtinė padėtis. Tarybinės valdžios metais daugelis gelžinkeliečių su valdžios pagalba pasistatė sau namus — kotedžus. Šalia kiekvieno tokio namelio užvestas vaisyų sodas, daržas. Dauguma darbininkų laiko karves, kiaules bei naminius paukščius.

Tarybų Sąjungos 30-sias metines miestelio darbuotojai su tinka naujais gamybiniais laimejimais. Imag gelžkeliečiai pirmieji Lietuvos kelyje baigė pasirengimą darbi žiemos sąlygoms; išrovavimo bei pakrovimo darbų planas čia sistematiskai viršijamas. Prie reikšmingąją Spalio sukaktį apie 200 šeimų įskurdintos naujai atstatytuose patogiai įrengtuose butuose.

KAISIAODORIAL. — Lietuvos Mokslų Akademijos žemės ūki instituto vyresniajam mokslininkam bendradarbiui agr. Lukoševičiui Kasišodorių apskrityse valstiečiai nuosirdžiai dėkojo už skaitytą įdomią paskaitą apie socialistinį žemės ūkį.

Tarybų Lietuvos mokslininkai numatė su paskaitomis ap-

NEPRIKLAUSOMYBĖ UŽTIKRINTA ŽYDAMS IR ARABAMS

Generalės Asamblėjos Nutarimas Padarytas 33 Balsais Prieš 13 Balsų

NEW YORK, lapkr. 29. — Pirmą dieną spalio, sekančiais metais, Palestinos teritorijoje bus įsteigtos žydų ir arabų nepriklausomos valstybės. Tokį nusprendė padarė Jungtinių Tautų Generalės Asamblėja 33 balsais prieš 13 balsų. Tuo būdu susidarė reikalingi du trečdaliai balsų.

Arabiskų valstybių delegatai, padedant tily kitų valstybių delegatams, mėgino nukelti to klausimo išsprendimą sekančion Generalės Asamblėjos Sesjion, bet veltui.

Žydai sionistai, kurie buvo sirinę galeryje, entuziastiskai sveikino tų nusprendimą, o Sauti Arabijos atstovas, kunigaikštis Faisal, pareiškė griežtą protestą. Jis, ka' bėdamas varde visų arabiskų valstybių kaltino Asamblėją sulaužymu Jungtinių Taut. Carlerio Arabų valstybės, jis sakė, nepripažįsta nusprendžio legaliu ir pasilieka sau pilną veikimo laisvę.

Pirm balsavimo Amerikos ir Tarybų Sąjungos delegatai, Johnson ir Gromiko, dar kartą stipriai argumentavo, kad Palestinos butinai reikia sukurti dvi valstybes — žydų ir arabų, kurios būtų nepriklausomos tikriausia to žodžio prasme.

Vokiečių Armija Su Francūzais

SINGAPORE, lapkr. 29. — Tūli asmenys, neseniai sugrįžę iš Indo-Kinijos, sako, jog francūzų armijon Indo-Kinijoje suverbuota daug vokiečių. Francūzų armijon vokiečiai turi savo dalinius.

Daugelis vokiečių turi amerikoniškas uniformas. MASKVA. — "Pravdos" korespondentas praneša iš Berlyno, kad toje Vokietijos dalyje, kurią kontroliuoja francūzai, smarkiu tempu rekrutuojama nacių karininkus ir karus. Jie siunčiami į Indo-Kiniją kovoti prieš demokratine Viet-Nam respubliką.

Francūzijos užsieniniam legione jau yra 50,000 vokiečių. HANOL. — Francūzų ginkluotose jėgose Indo-Kinijoje vokiečiai sudaro 80%.

Is Kalėjimo Mero Ofisan

BOSTONAS, lapkr. 29. — Sugrįžęs iš kalėjimo Jamesas Curley jo politiniai draugai ištili pasveikino. Kalėjime jis išbuvo penkis mėnesius.

James Curley vėl užėmė Bostono mero ofisą. Per visą laiką, kol jis buvo kalėjime, jam buvo mokama alga.

Anglijos Fašistai

LONDONAS, lapkr. 29. — Oswald Mosley, britų fašistų vadovydris, praneša, jog jis pradėjo organizuot naują fašistų grupę, kuri vadinsis "vienybės sąjūdžiu".

Pagrindinis jos dėsnys antisemitizmas.

Is Amerikos Australijon

CANBERRA. — Imigracijos ministras Arthur Calwell praneša, kad Amerikoje užsiregistravo 10,000 asmenų, kurie nori persikelti Australijon.

Trūksta, betgi, laivų. Australija tariasi su US Matson garlaiviu linija, kad ji duotų daugiau laivų gabenti imigrantus Australijon.

NUSISOVĖ ŽYMUS PROFESORIUS

HANOVER, N. H. — Sauzduose baigė savo gyvenimą Earl Gordon Bill, buvęs prezidentas Dartmouth kolegijos. Jo nervai buvo aukšto pakrikimo stadijoje.

TRUCKSTA PENICILINO

NEW YORK, lapkr. 29. — Ir Amerikoje ir visam pasaulyje trūksta penicilino, "stebuklingo vaisto", kuris medikalo mokslo srityje lošia vis svarbesnę rolę.

BULETINAI

NANKING. — Kinijos komunistų vadovaujamos armijos turi pasisekimus visuose frontuose. Neutraliai stebėtojai pripažįsta, kad iniciatyva jie stipriai laiko savo rankose. Jie dar išvardina, kad jeigu čia Kasiško jėgos neustiprės, tai komunistų armijos gali perkelti savo veikimą į Yangtze upės sienę.

Išrodo, kad komunistų strategų artimiausias tikslas — sukurti savo bazes Taipel kalnų srityje, tuo būdu priartinant prie Anhwei—Hupei provincijų.

HOLLYWOOD, Kalif. — Hollywoodo rašytojų gildija (unija) reikalauja, kad filmų magnatai grąžintų darban tily judžių rašytojų kurinius jie prašalino perėitę savaitę už tariamą panikinimą kongreso.

Du prašalinti iš darbo judžių direktoriai, Dymtryk ir Scott, gavo pakvietimą vykti Anglijon ir ten darbuotis filmų industrijoje.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$3.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75; Canada \$8.00, six months \$4.25, foreign countries 9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$2.00, six months \$1.75; outside of Chicago one year \$2.50, six months \$1.50.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone V1Ctory 7325-7326. Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ministry Konferencija

Atrodo, kad Washingtonas ir gal Londonas bent dalinai atsižada nusistatymo "federatyvės valdžios" Vokietijai sudarymo. Užsienio ministrų konferencijai, Londone, TSRS užsienio ministras Molotovas pasiūlė penkis punktus reikale taikos su Vokietija. Pirmas punktas yra sudarymas visai Vokietijai centralinės valdžios. Šį punktą priėmė Valstybės Sekretorius Marshall.

Priėmimas šio punkto priešingas "federatyvė" Vokietijos valdžiai.

Tai yra geras reiškinys. Tas punktas yra labai svarbus taikai su Vokietija.

Dideliam optimizmui tačiau nereikia pasiduoti, nes kada Molotovas pasiūlė pasakyti prieš bė planą, kuris atskirtų vakarines Vokietijos dalį nuo rytinės, Bevinas teisinio, kad jis nenoris užgirti, nes bijas "perdaug centralizuotos" valdžios, kad ji nevaržytų demokratijos Vokietijai. Valstybės Sekretorius Marshall gi kol kas tuo reikalui nepasisakė aiškiai.

Užgyrimas centralizuotos valdžios, bet nepasisakymas prieš Vokietijos skaldymą sukelia nuožiūrą kokio tai manevravimo.

Marshallas taipgi pasiryžė persvarstyti Vokietijos-Lenkijos rubežius, o Bevinas, britų užsienio ministras, jau sėdė ir komisią tam sudaryti. Molotovas tam pasipriešino.

Šis siūlymas yra pataikavimas Vokietijai, kad patrauktų ją savo pusėn. Tuo klausimu bus nesutikimas. Pertvarkius tą rubežių reiktų milijonus lenkų iškelti iš dabar jais apgyventų vietų. Taipgi Lenkija būtų nuskriausta.

Jokie Stebuklai Negelbės . . .

Pusmetis atgal Čiang Kai-šekas iškilmingai pareiškė, kad dviejų mėnesių bėgyje "komunistams bus palaūžtas nugar-kaulis" ir kad pilietinis karas bus baigtas jo naudai.

Šiomis dienomis kapitalistinis Amerikos žurnalas "Times" pripažįsta, kad komunistai laimi Kinijoje. Jie laiko visą Mandžuriją, išskyrus kelis didmiesčius, kur Amerikos orinės transportacijos pagalba nacionalistai iš Čiang stovyklos dar laikosi kaip ant siūlo.

Komunistai faktinai valdo visus plotus iki Geltonosios upės, išskyrus kelias komunikacijas linijas. Jų partizanai dabar veikia toli į Pietus. Reakcija, žinoma, ieško vaistų.

William Bullitt siūlo, kad generolas MacArthuras būtų pasiūstas Kinijon, kur jis faktinai perimtų komandą nuo Čiang, nors oficialiai jis eitų "patarėjo" pareigas. Bet tokis žygis labiau nustatytų Kinijos žmones prieš Ameriką.

Washingtonas randasi dilemoje. Ten gerai žinoma, kad Kinijos liaudies revoliucijos negalima sulaukyti, nebent šiek tiek sutrukdyti. Ten žinoma, kad dar kelios ar kelios dešimtys divizijų, dar keli šimtai orlaivių ar milijonai šovinių tik pasakęs didžiajame Kinijos sukūryje, kuris vis vien sukis savo natūralia linkme.

Washingtonas daug logiškiau ir sveikiau pasielgtų, jeigu susigyventų su mintimi, kad Čiang spekuliantų, žemvaldžių ir tironų klika pasmerktą išnykimui ir Kinijos liaudis triumfuoja.

Bet iš dabartinės administracijos to sunkiai galima tikėtis, nors jie jau turėtų žinoti, kad Čiang ne tik nebūklai dabar neįgelbėtų.

Socialistų Konferencija

Praeitą penktadienį, Antverpene, Belgijoje, prasidėjo tarptautinė socialistų konferencija, kurioj dalyvauja atstovai iš visos eilės Europos socialistų partijų.

Sios konferencijos nedakainavimas būtų klaida. Nors socialistai, bendrai kalbant, Europoje yra mažėjanti jėga, kam kuriose šalyse beveik nykstanti, bet ant kiek socialistai savo įtakos dar turi, ji tuo mi svarbi, kad įvairiose šalyse turi balansinę poziciją. To fakto paneigti negalima.

Blumai, Bevinai, Saragatai ir kiti dešinieji socialistai, kurie yra padarę sąjungą su Amerikos imperializmu prieš Europos žmones, ne visai ramia širdimi ir ne pilnu pasitikėjimu žiūri į Antverpeno konferenciją. Galingos jėgos jų pačios grupės stvoja prieš juos.

Peržvelgkime kelius brožuos. Tik kelios dienos prieš konferenciją Britanijos Darbo Partijos ideologas Laskis išstojo prieš Marshallo planą. Laskis, žinoma, neturi nusiveriamo balso Darbo Partijos vadovybėje, bet jo įtaka dar yra didelė. Be abejo, jo išstojimas turės tam tikrus rezultatus konferencijoje Bevin-Blumo nenaudai.

Italijos socialistai susiskaldė. Didį daugumą bendradarbiauja su komunistais. Tai daugiamai vadovauja Nenni. Saragata, kuris atskelė dešiniųjų grupelę, manė galėjęs laipsniškai (Amerikos pinigų pagalba) visą partiją suskaldyti, bet jam to nepavyko. Jo grupelė lieka nežymi. Antverpeno konferencija turės pripažinti, kad Nenni atstovauja Italijos socialistus.

Graikijos socialistai konferencijoje nedalyvau, nes jų vadams Svolos ir Tsirimokos valdžia nedavė leidimo vykti į Belgiją. Tas faktorius ir turės tam tikrą įtaką.

Peranksti pasakyti, kokie bus konferencijos rezultatai, bet vienas aišku: dešiniųjų klinkai ten nebus lengvas "rožių kelias".

Sophoulis "Liberalizmas"

Keli mėnesiai atgal, kuomet Washingtono direktyvomis liberalas Sophoulis buvo paskirtas Atėnų premjeru, tas žingsnis buvo skaitomas bandymu sudaryti bent paviršutiniškai demokratinį fasadą.

Sophoulis, liberalų vadas ir seno amžiaus žmogus, dar anuo laiku turėjo šiek tiek prestyžo, ir buvo gerbiamas ir nefašistinių elementų Graikijoje.

Bet jeigu taip buvo keli mėnesiai atgal, Sophoulis tuos savo gero vardo likučius jau visai sunaudojo. Jis dabar lankosi srityje prie partizanų ir liaudies armijos laikomos teritorijos ir skelbia "šventą karą prieš komunistus".

Bet kaip pažymi New Yorko "PM" ir Chicago's "Sun" korespondentas Atėnuose Thomas F. Reynolds, tose jėgose, partizanuose ir liaudies išlaisvinimo armijoje, randasi tiksliausiai paties Sophoulis partijos narių ir pasekėjų, liberalų, kurie negalėjo pakęsti fašistinio teroro.

Nė tik tas, bet pačioje sostinėje Atėnuose, sako Reynolds, liberalai bijo atvirai kalbėti, bijo laikyti susirinkimus, nes juos valdžia ir saugumo ministerijos fašistai persekioja lygiai kaip kairiuosius.

O senis Sophoulis, didelis karjeristas, kuris nominaliai dar skaitosis liberalų vadu, yra premjeru, ir dabar kartoją viską, ką jam įsako Tsaldaris, Zervas arba balsai iš vienos užsienio ambasados.

Sophoulis gali būti 80 metų senis, jis gali būti tik "naudojamas", bet negali būti, tik jis visai nesusiprastų savo rolę. O ta rolę yra viena bauriausių: tuo tarpu, kai jo paties pasekėjai yra persekiojami, jis pats stovi persekiojimų priešakyje kaip nominalis vadas.

SVARBIAUSI mūsų darbai šiuo tarpu yra šie: Mūsų dienraščių—Vilnius ir Laisvės vajai ir finansinis jų stiprinimas; kovą už civilių teisių išlaikymą; kovą prieš reakciją abelnai ir darbo uniųj laisvės gynimas. Mūsų progresyvumas, veiklumas ir rolė darbininkų judėjime matuoja ne gerai manymais, gerom kalbom, bet darbais. Kas vien kalba, o darbu nepasirodo, mažai bent kokios naudos padaro.

FILMOS APIE TARYBŲ LIETUVĄ

B. BERŽINIS

Išilgai žydinčiais sodais apaugusių krantų teka Nemuno vandenys. Nuo krašto iki krašto perkerta Lietuvos žemė ši didžioji vandens magistralė—gyvbinė Lietuvos arterija.

Nemuni pašvęsti įzanginiai kadrai kino apysakos apie Lietuvos Tarybinę Respubliką—filmo "Tarybų Lietuva". Šis filmas sukurtas centrinės dokumentalinių kino filmų studijos, bendradarbiaujant su Kauno kino kronikos studija (scenarijus autorius J. Bacelis, režisierius Stalininės premijos laureatas J. Poleskis, operatoriai—Stalininės premijos laureatai S. Skolnikovas, A. Safranis ir A. Levitanas).

Su dideliu meniniu skoni nufilmuotas nepakartojamas lietuviškas peizažas—Lietuvos laukai, jos miškai ir upės. Turtinga Lietuvos gamta. Darbšti Lietuvos tauta. Bet dešimtmečių ji dirbo ne sau, o lėmė magnatams, vokiečių kolonistams, lietuviškiems dvarininkams ir fabrikantams.

Senos kino kronikos kadrai gražina atmintin istorines 1940 metų vasaros dienas. Demonstracijų lavina plaukia tuometinės Lietuvos sostinės—Kauno gatvėmis. Aukštai pakeltuose transportuose lozungai: "Šalin smetoniškaį režimą!" "Tegyvuoją Tarybų valdžia!"

Posėdžiauja Lietuvos Liaudies Seimas. Rankų miškas pakyla už deklaraciją, skelbiančią Lietuvą tarybine socialistine respublika. Ir dar vienas istorinis kadras. TSRS Aukščiausios Tarybos sesija Kremliuje. Einąs Lietuvos Respublikos prezidento pareigas J. Paleckis skelbia seimo deklaraciją apie Lietuvos įstojimą į Tarybų Sąjungą. Aundringai ploja deputatai, ploja didysis Stalinas.

Taip prasideda naujosios Lietuvos istorija, istorija Lietuvos žemių sujungimo į vieningą tarybinę valstybę, istorija visų lietuvių tautos kūrybinių jėgų pakilimo ir suklestėjimo.

Tarybų Lietuvai prisijėjo perygventi sunkiausieji bandymai vokiečiams įsiveržiant. Bet broliškioj tarybinį tautų šeimoj Lietuva išlaikė savo laisvę ir nepriklausomybę.

Ir vėl filmas pasakoja apie neužmirštamus įvykius. Išėina į miškus lietuviškieji partizanai. Ekranė—brangios kiekvieno tarybinio patrioto širdžiai Marytės Melnikaitės atvaizdas—kuklios Lietuvos mergaitės ir be baimės liaudies keršytojos, didvyriškai atidavusios savo gyvybę už lietuvių tautos laisvę.

Filmas pasakoja apie Tarybų Sąjungos Didvyrio Urbanavičiaus būrio sprogdintojus-partizanus. Vakarystiški partizanų vadas Urbanavičius sėdi greta žiūrovų salėje. Dabar jis Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatas, vienas

iš Lietuvos sostinės rajonų tarybos darbuotojas.

Pro žiūrėjus praslenka kadrai, skirti garbingiems Tarybinės Armijos lietuviškojo junginio žygiams. Kino filmo juostelė išsaugojo istoriniai kovų už Lietuvos epizodus. Mes matome prie kulkosvaizdžio mergaitę—karį Stanelienę Danutę. Šiandien narsioji kulkosvaizdinke taip pat čia, žiūrovų salėje. Ant jos kritinėms—3 Garbės ordinarį ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatą ženklėlis.

Vienai minutėi pasirodo judrus, jaunas, pilnas energijos garsaus tarybinio karvedžio armijos generolo Cerniachovskio veidas. Jo kariuomenė išvadavo Vilnių, Kauną, šimtus Tarybų Lietuvos miestų ir kaimų. Ir tuoj po to—kitas kadras: paminklas Černiachovskii ant jo kapo Lietuvos sostinėje. Geriausiųjų Tėvynės sūnų krauju nupirkta didžioji pergalė.

Pergalė! Apie ją kalbama filme ryškių įspūdžių kino dokumentų kalba.

Vežimas su namų rakandais įvažiuoja sodybon, kuri dar vakar priklausė vokiešajam kolonistui. Naujakury, dešimties metų kumečiams pas dvarininkus, šeiminiškiškai įsigyvena perduotame jam Tarybų valdžios sklype. Tokių naujakurių Tarybų Lietuvoje—86,000! Mes matome naujakurius besidarbuojančius savo žemėje—koyojančius už derlių. Plačiu žingsniu sėna sėjėjas ir į kairę bei į dešinę nuo jo krinta žemės auksinių kviečių grūdai. O greta jau ūžia traktoriai. Jų, traktorių, vis daugiau ir daugiau atsiranda Lietuvos taime, beveik visiškai nežinujusiam mašinų iki Tarybų valdžios įsikūrimo.

Kino apysaka priversta iki pačių paskutiniųjų dienų—iki šių metų gausaus derliaus nuėmimo. Gerai pagauta filmo buities detalė. Lietuvoje yra paprotys pranešti kaimynams apie piūtis užbaigę nesudėtingu motyvu—skambinami į dalges ašmenys. Rankų užsimojimas—ir ant žemės atsigula paskutinės varpos. Pasigirsta dalgį skambėjimas, jis plečiasi, plataus lauko krašto iki krašto aidai ši savotiška laisvo valstiečių darbo muzika.

Ir tuo pačiu laiku Lietuvos miestuose eina didelė pramonės statyba. Kino objektyvas nuveda mus į Lietuvos sunkiosios industrijos pirmūno korpusą—į staklių statybos gamyklą "Zalgiris" Naujoje Vilnioje, supažindina su "Tigro" kombinatoru, Kauno gamyklos "Metalų", respublikos tekstilės malonų spartuoliais.

Tarybų valdžia gražino Lietuvai jos seniasis žemes, Lietuva ir Klaipėdos kraštą.

Mes ką tikėjome į žiūrovų salą pro Pilies aikštę, atgimstantis pro karą Vilniaus gatvėmis. Ir štai jis iš naujo priė mus—ant kino juostelės.

Vilnius gaisrų dūmuose.

Mes matome ekranė respublikos mokslinės minties štabą—Mokslių Akademiją ir tiesioginių taikymų muša priešą. Dar dega pastatai, padegti vokiečių fakelininkų, dar eina kovos, o į miestą centrą, kartu su tarybinį karių priešakiniais daliniais, žengia civiliai žmonės. Tai Tarybų Lietuvos vadovai—Antanas Sniečkus ir Mečys Gedvilas. Štai jie kalbasi su partizanais, karšti rankų paspaudimai, neperduodamas sustikimo džiaugsmas!

Šie kadrai statytojų paminti iš karo metų kino kronikos. Bet jie—sudėtinė filmo dalis, daranti ypatingai įtikinamą pasakojimą apie šiandieninį Vilnių, Tarybų Lietuvos politinį ir kultūrinį centrą. Fone stebuklingi architektūros paminklai, kuriais turtingas Vilnius, filme atidengtas įvairiaspalvis sostinės gyvenimas: jo gamyklių ir naujų statybų, jos universiteto, jos jaunimo.

Kitame Lietuvos žemės krašte, prie Baltijos, kyla iš griuvėsių vienas pačių jauniausių tarybinį miestų—Klaipėda. Krantas, ant kurio stovi miestas, nuo senio pramintas gintarinis. Filmas pasakoja apie gintaro apdirbimo amatą, apie Klaipėdos uosto atgimimą, apie žvejus, žvejojiančius menkes ir plekšnes jūroje.

Didelė šiluma persunkti filmo kadrai, skirti mokslo, meno ir kultūros suklestėjimui Tarybų Lietuvoje.

VI. Mozūrlūnas

SODŽIAUS VAKARAS

Paskutiniai saulutės rausvi spinduliai, Tartum vėjo nupūsti, pradingo. Senos vinkšnos prie pirkių dar ošia tyliai Ir vis žiūri į temstantį dangų.

Tyluma, tik smuikoriai žiogai Ten palangė, darželyje rūtų Groja smaukėlis plonai ir smagiai Lyg drėgmės vakarinės nebūtų.

Gatvele sklinda balsas avių Genamų iš ganyklos į tvartą. Vėjas atneša žydintį kvapą javų Taip pažįstamą jaustą kiek kartų.

Prie vytinės tvoros jovarų vėsumoj Žmonės kalba, dalinasi žodžiais.—Susirinkus taryba pilnoj visumoj,—Sako kreivas siuvėjas jų sodžiaus.

Apie rūpescius, darbus vis eina kalba Ir vaikai čia ant motinos kelių užmiega. Šlama obelys senos, eibūvoja sode, Kai vėjelis šakom jų prabėga.

Durys girgžtelė. Mėmuo pažiūri vidun, Pirkių langas ant aslos baltuoja. Po langais levažandžiai dar kvėpia medum Vakarinėį švelnioj tylymoj.

Per užmigusių sodžių nučina kažkas—Pakeleivais ar gretimo sodžiaus valstietis. Porą kartų sutingęs sulaja šuva Ir nutyla garų palydėtas.

Taip atėjus naktis išsiskleidžia tyli Ir užgrobia vėjelio atbūndančią jėgą, Visas sodžius, kaip upė patį ir gili, Po darbų šienapiūtis užmiega.

Vilnius, 28. X. 47.

Akidentuose Žuvo 105 Žmonės

CHICAGO.—Padėkavonėis dievo Illinois ir visof šalįj įvyko daug fatališkų akcidentų. Pri-

snigti ir slūds keliai buvo pamatinė priežasdis žuvimo 105 asmenų.

Chicagoj auto akcidentuose žuvo 4. Alanokj, Iektuvo katastrofoj, žuvo 13.

WISCONSINO ŽINIOS

124 Valandas Laimėjo Streiką

KENOSHA, Wis.—25 d. lapkričio "Kenosha Evening News" nepasirodė iš prieziaties streiko. Darbininkai reikalavo, kad pakeltų mokesį bei pasirašymo kontraktą po Taft-Hartley Įstatymo sąlygų.

Laikraščiai išnešiotai minėta dieną išnešiojo vieniems skaitytojams lapelius, pagamintus laikraščių leidėjų. Lapeliuose kaltino Tipographical Union local 16 būk nieko nepranešęs leidėjams išėjo į streiką.

Sekancią dieną laikraštis vėl pasirodė, bet jau nieko neminėjo apie streiką.

Kenoshietis.
"Kenosha Evening News" teidėjai sutiko pakelti darbininkų mokesį bei pasirašymo kontraktą, tad streikas užsibaigė darbininkų laimėjimu.—Red.

15 NELAIMIŲ, 3 SUŽEISTI SAVAITĖS GALE

Kenosha, Wis.—Gale savaitės užsibaigiančios su lapkričio 23 d., įvyko 15 nelaimių su automobiliais ir trys sužeisti trolejėse. Dviejų metų Sandra Jean Eils praėjusį šeštadienį, lapkričio 23 d., tapo parbloška automobilio, kurį vairavo John Z. Bružas, 7711 Fourteenth ave. Mergaitė nuvežta Bružo automobilijūje į Kenosha ligoninė, bet jau buvo mirus kada pasiekė ligoninę. Vežant į ligoninę Bružo automobilijūje vairavo luosnoriai sutikęs praeivis; Bružas važiuojo kartu.

Šeštadienį 6 val. po pietų sužeistas Anton Jarnakovicz, 5025 Twenty-fifth Ave. Nelaimė įvyko ant Twenty-second Ave. Automobilijū, kuris sužeidė Jarnakovicz, vairavo Arthur C. Rich, 2001 Forty-fourth St. Nelaimingasis tapo nuvežtas į St. Catherine's ligoninę su smarkiai sužeista galva.

Buvo ir kitų nelaimių. Šiais metais šiame mieste ir visam paviete automobilių nelaimėse užmušta 28, sužeista 495. Aksidentų iš viso buvo 1,803.

Visiems reikėtų būti labai atsargiems vairuojant automobilijū, ypatingai neminti per daug ant "drasos". Daugiausiai nelaimių įvyksta kada vairotojai kiek daugiau išsigerę važinėja.

Kenoshietis.

ATIDELIOJA MIESTO ŠVIESŲ ĮVEDIMĄ

Kenosha, Wis.—Miesto manadžeris A. E. Axtell pirmadienį, lapkričio 24 d., raportavo, kad šviesų įvedimas dėl trūkumo darbininkų ir reikiamos medžiagos.

Pasikabėjęs su Wisconsin Gas and Electric kompanijos viršininkais, Axtell pranešė, kad kompanija negalinti įvesti daugiau kaip vieną šviesą kas savaitę ir

gal su pradžia kitų metų galės įvesti po dvi.
Miesto taryba užsakė 30 šviesų, kadangi buvo rekomenduota policijos departamento ir miesto inžinieriaus. Nekurie gyventojai irgi įteikė miestui peticijas reikalaujant įvesti šviesas tamsose gatvėse.

Praėjusią savaitę įvesta nauja šviesa ties 71st St. ir 40th Ave. Šią savaitę bus įvesta ant 31-mos gatvės tarp 67th ir Roosevelt Rd.

Veikiausiai didesnis spaudimas iš gyventojų pūsę pagreitintų šviesų įvedimą. Reikia daugiau peticijų įteikti miestui.

Likome Pamiršti

Pastebėjome "Vilnyje", kad yra rengiamas maršrutas drg. J. Skeberdytei pietų Illinois. Gailla, kad tame sąraše nebuvo pažymėta mūsų miesto, Bendl, Ill. Kažkodėl, gal "Vilnius" administracija pamamė, kad mūsų miesto vilniečiai negana duosnūs?

Nežiūrint, kad mums dienos nebuvo paskirta, aš pasitariau su Jonu Tenikačiu ir patariau jam "pavogti" J. Skeberdytę iš Collinsville, Ill., nors ketėta valandų, ką jis ir padarė.

Per porą valandų pirmadienio vakare pavazinėje puse draugus, kurie dar negulėjo, net trys nusipirkė "Vilnius" sėrų. Štai jie: V. Baltrušis, M. Barkus ir Wm. Mitchell. O kiti paaukavo "Vilnius" reikalams ir atsinaujino prenumeratas. Tad viso iš mūsų miesto J. Skeberdytė išsivežė "Vilnius" reikalams paramos \$54. Aišku, jei būtų žinota, kad ji tikrai sustos ir būtų suauktas mitingas, nėra mažiausias abejonės, kad šimtas dolerių, ar daugiau, būtų sukelta.

Ateiptyje reikėtų nepamiršti mūsų miesto.

Wm. Mitchell.

Pavogė Išpenėtą Žašį

KENOSHA, Wis.—Stanley S. Sankowski, 2617 Forty-fifth st., senai nusipirkė žašį ir antį ir penėjo, kad būtų ribesnės Padėkavonės Dienai. Sekmadienio naktį, lapkričio 24-tą, kas tai žašį pavogė. Sankowskiui liko tik antis.

Pirmadienio ryte Sankowski įtarė nužiūrįmą žmogų. Jis detektyvams sakė matęs žmogų netol dar tu žiūrint į žašį praėjusią savaitę ir kartą sekmdienį po pietų.

Ar suseks kas pavogė išpenėtą žašį ar ne, bet jau Sankowskiis turėjo apsieiti be jos Padėkavonės Dienoj.

Kenoshietis.

LONDONAS, Lapkr. 28.

Londono spaustuvinių linolypistai rengiasi streikam. 6,485 unijos nariai reikalauja algų pakėlimo —\$4.40 savaitėje.
Jeigu jų reikalavimas nebūs tuoj patenkinamas, tai streikas neišvengiamas. Tuomet Londono laikraščiai turės būti sulaukyti.

Laikas iš Vilnaus

Legenda, Šmeižtai ir Tikrovė

L. RŪTENAS

Reakciniai Amerikos lietuvių laikraščiai su ypatingu uolumu skleidžia įvairiausius prasimanymus apie Tarybų Lietuvos žemės ūkį, jie tuo pačiu metu kelia į padanges buržuazinės Lietuvos žemės ūkį, kurio "klestėjimui," girdi, bolševikai padarė galą.

Legenda! apie buržuazinės Lietuvos žemės ūkio "klestėjimą" paremti paprastai imami skaičiai apie žemės ūkio produktų eksportą iš buržuazinės Lietuvos arba tu produktų kainos buržuaziniams laikais. Ir vieni, ir kiti skaičiai muša tuos, kurie jais remiasi. Niekam ne paslaptis, kad žemės ūkio produktai buvo masiškai eksportuojami iš Lietuvos ir jų kainos Lietuvos miestuose buvo palyginti žemos ne dėl žemės ūkio mitinio "klestėjimo," o dėl nepaprastai valstiečių skurdo, dėl jų milžiniško įseiklinimo. Dėl tų priežasčių valstiečiai būdavo priversti parduoti—eksportuoti ar vidaus suvartojimui—ne tik ir ne tiek savo gaminių perteklių, bet ir tuos produktus, kurie jiems buvo būtini patiems ir savo šeimoms pramaitinti.

Tą žiauriai tiesą, kuri rūstaus kaltinamojo akto kalba kasdien kalbėjo prieš buržuazinę santvarką Lietuvoje, dažnai buvo priversta pripažinti ir buržuazinė spauda. Ylos maiše, kaip sakoma, nepaslėpsi.

Prieš mus fašistų tautininkų "teoretinis" organas "Vairas". Iš jo 1939 metų pirmojo numerio cituojame sekancius pareiškimus, kuriuos fašistinis žurnalpalaišis ne iš gero gyvenimo buvo priverstas padaryti:

"Jei mūsų ūkininkas būtų staugts klausiam, kas apsimoka ir kas neapsimoka, tai "Maisto" bendrovė senai būtų turėjusi užsidiaryti. Taip, pagaliau, mes prienaime mintį, kad mūsų išlėptas kiauilių ūkis jau kuris laikas vedamas ne komerciniais ūkininkavimo pagrindais, o laikosi tik bėda (paburkta mūsų.—L. R.). Nereikia kartoti, kad tokio mis aplinkybėmis pasiekti išvežtų bekonų skaičiai kuo mažiausiai traukia ūkininko akį. Ir kai kas nors ima raginti ieškoti tuose skaičiuose stiprybės ir pasididžiavimo, pradėdi žmogus nesusprasti nei tų žmonių, nei jų žodžių."

Priverstas pripažinti, kad bekonų eksportas laikosi tik dėl valstiečių vargu, "Vairas" sunkia širdimi priverstas nurodyti taip pat, kaip atrodo reikalai su pienininkais, kurie kurios "klestėjimą" ypač trimtavo buržuazinės Lietuvos valdovai ir jų ginklanėšai.

Štai ką mes toliau skaitome "Vaire":
"Tegu kas apskaičiuos tuos neapskaičiuojamus nuostolius, kurie kyla, augiant naująją generaciją be šviežio pieno lašo ir maitinant ją liesu pienu, kurį net

veršis geria be ypatingos nuotalkos. Perėik iš ryto per kaimus ir ar daug kur rasi ūkių, kur gautume atsigerti pieno. Daugelis jų išveža iki paskutinio lašo ir visomis priemonėmis draudžia vaikams ar šeimynai paragauti bent gurkšnį. Reikia su žiburiu šlandinti ieškoti ūkių, kur gautume grietinės arba kur ją šeimninkė vartotų barščiams pabalinti. Ką jau bekalbėti apie jos valgyamą: pienas yra tapęs mūsų ūkininkų lyg kokių aukso. Ir tuo jis yra tapęs ne iš smagumo, o iš bėdos."

Pasirodo, kad kaimas "augino jaunąją generaciją be šviežio pieno lašo" ir todėl tai pienininkystė taip "klestėjo" eksportierių kišenės ir "Pienocentro" krautuovėse!

Bet pasilauksime toliau, kaip "Vairas" vaizduoja "klestinti" buržuazinės Lietuvos žemės ūkį:

"Viską, kas yra kuo geriausia, ūkininkas atiduoda miestui ir išsiunčia užsienin. Jaunas sultingas parselis, šviežias skoningas pienas, kiaušiniai, paukštieina—visa tai nemato ūkininko dantų... Geriausias karnius ūkininkas ne be skausmo atplėšia nuo sąvės: bet jis turi tauti daryti, jei nori dar gyventi..."

"Peržengęs kaimo slenkstį," toliau rašo "Vairas", "daug kur užtinkti šalia išblyskusių veidų dar ir tamias apkrūpius sienas, pasibiaurėjusių keliančių guolių, menką apsirėngimą ir tokias gyvenimo sąlygas, kurias čia nemėti yra net gėda."

Komentarai čia nereikalingi. Štai, pasirodo, kaip klestėjo buržuazinės Lietuvos žemės ūkis ir kokiais pagrindais rėmėsi žemės ūkio produktų eksportas bei šių produktų "pigumas" Lietuvos miestuose!

Buržuazinės Lietuvos klerikalūs spaudos taip pat, vargu ar galima įtarti komunizme. Klerikalai buvo autoritais tos "žemės reformos," kuri neišvengiamai vedė darbo valstiečius į skurdą. Bet štai klerikalinis laikraštis "XX Amžius", remdamasis tyrinėjimu, atliktu vienoje Ariogalos valsčiaus apylinkėje, 1939 m. sausio mėn. 18 d. rašė:

"Lietuviškajį varguomenė, kaimais blogai maitinasi. Ekonominė padėtis verčia juos geriausius savo produktus parduoti miestui ar užsieniui, o patiems valgyti menkesnes rūšis gaminius. Smulkieji ir vidutiniai ūkininkai riebalų vartoja labai nedaug, nes pieng vežą į pienines, lašinius, geresnę mėšą parduoda, o patys tenkinasi liesu maistu... Mintamasi vis ta pačia duona, barščiais ir bulvėmis... Jei anglas per metus suvartoja 41 kilogramą cukraus, francūzas—22 kg., latvis—26,9 kg., tai tyrinėtoje lietuviškoje apylinkėje—Ariogalos valsčiuje—ūkininkui tenka

tik 3,5 kg.... Tuos pačius barščius ir kopūstus pusrūčiams ir pietum valgo 90% kaimo gyventojų... Apskritai, stebėjimo daviniai parodė, kad lietuviškasis kaimas, ypač varguomenė, permažai gauna riebalų, permažai vitaminių."

Visi tie faktai, paimiti iš spaudos, kuria pilnutinai pasitiki visi tie "Draugai" "Keleiviai", "Naujienos" ir kaip jie ten dar vadinas, labai aiškiai rodo, kad buržuazinės Lietuvos darbo valstiečiai gyveno baisaus skurdo sąlygomis, kad neturėdami kitos išeities, jie buvo priversti atplėsti nuo savo valgytų paskutinį pieno gurkšnį, paskutinį mėsos gabaluką, ir viską parduoti miestui ar eksporto tikslams.

Valstiečių skurdas buvo padarinys tų socialių santykių, kurie susidėjo buržuazinės Lietuvos kaime ir tos klasinės politikos, kuri sąmoningai varė visos "nepriklamosybės" laikų vyriausybės.

Buržuazinės "žemės reformos" tikslas nebuvo ap rūpinti bežemius ir mažažemius žeme. Jos tikslas buvo šlyškčia apgaule nuraminti mažažemius ir bežemius, reikalavusius žemės, ir sustiprinti turtingųjų ūkininkų—eksploatatorių sluoksnį, kaip buržuazinės santvarkos socialinę atramą kaime.

Naujajam ir bendrai darbo valstiečiai buvo palikti faktiniai be jokios paramos—valstybinė parama ėjo dvarininkams "kompensuoti" ir turtingiesiems ūkiams stiprinti. Įvyko nepaliaujamas darbo valstiečių nusikurdimas, jų žemės netekimas. Jan 1930 metais (oficialiosios statistikos duomenimis) apie 1 trečdaliu visų naujajųjų, gavusių sklypus buržuazinės žemės reformos rezultate, buvo tos žemės netekę. Tarybų valdžios įvedimo Lietuvoje išvakarėse, pusė visų Lietuvos valstiečių buvo mažažemiai. O šitai pusei visų krašto valstiečių priklausė tik šeštoji dalis bendro žemės ploto. Tuo pačiu metu buožęjų ir dvarininkų ūkių (turėjusių daugiau kaip 30 ha.) buvo 1 šeštojo bendro ūkio skaičius, bet jie turėjo daugiau kaip pusę visos žemės, didžiausią dalį gyvulių, 70% visų žemės ūkio mašinų.

Tokia socialinė diferenciacija kaime, sparti žemės koncentracija stambiųjų ūkininkų ir dvarininkų rankose, turėjo vesti į vis didesnių darbo valstiečių skurdą. Darbo valstiečiai pateko į vis stambesnes skolas, už kurias mokėjo pasakiškus procentus—dažnai iki 30. Paskutiniaisiais smetoninės Lietuvos metais kiekvienam mažažemių ūkių hektarui teko 200—300 litų skolų, kai tuo tarpu pajamos iš vieno hektaro vidutiniškai siekė apie 40 litų.

Štai kaip atrodė tikrovėje buržuazinės Lietuvos žemės ūkis, apie kurį lietuviai reakcionieriai užsienyje da-

bar išgalvoja įvairius mitus ir legendas, kad lengviau būtų šmeižti Tarybų Lietuvą. Tarybų valdžia likvidavo sauželę miesto ir kaimo išnaudojū. Ji padarė galą socialinei kaimo diferenciacijai. Ji padarė galą pragaištingai politikai, kuri žemės ūkio "išvystimui" laikė stambiųjų, išnaudojū ūkių vystymą milžiniškos valstiečių daugumos skurdo sąskaita. Tarybų valdžia vysto žemės ūkio darbo valstiečių interesus ir jų gerovei. Valstybiniai kredita, nuolatinė medžiaginė parama, mechanizacija, elektrifikacija, žemės ūkio kooperacijos vystymas—štai tos priemonės, kuriomis tarybų valdžia kelia Lietuvos žemės ūkį, kelia darbo valstiečių gyvenime lygį. Nežiūrint baisyčių Hitlerinės okupacijos padarinių, krašto žemės ūkis greit atityti prieškariniai pasėlių plotai. Šiais metais išaugintas gausus derlius, daugelyje ūkių viršijantis prieškarinius. Sparčias tempais kyla techninis žemės ūkio apūpinimas. Vien tik 1947 metais Lietuva gavo iš broliškųjų respublikų šimtus traktorių. Greit atsikuria ir respublikos gyvulininkystė, kuri iki 1950 metų pilnai pasiekė prieškarinį lygį.

I naujajį Lietuvos kaimą plačia srove skverbiasi kultūra, šviesa. Jau dabar daugelyje Lietuvos apskrityje vis valstiečiai turi progimnazijas, o artimiausiais metais progimnazija turės kiekvienas be išimties respublikos valsčius. Ar galėjo apie tai svajoti buržuazinė Lietuva? Senosios Lietuvos kaimas neturėjo kultūros židinių. Kaimo jaunimas savo laisvą laiką galėjo praleisti tik lukūnėse "vakaruose" arba smulėse. Dabar lietuviškajam kaime sukurtas stambus tinklas klibū — skaityklių, kurių skaičius jau siekia apie 2,700 ir kurie vaidina milžinišką vaidmenį keliant valstiečių masių kultūrinį lygį.

Prie viso to reikia pridurti, kad naujasis tarybinis Lietuvos kaimas, dar yra tik pradžioje savo kelio, kad jo augimas vyksta karo ir okupacijos paliktu nuokiojimų sąlygomis. Kokie milžiniški laimėjimai dar laukia mūsų kaimo, mūsų darbo valstiečių, mūsų žemės ūkio ateityje!

Tai tokie faktai apie buržuazinės ir Tarybų Lietuvos

kaimą. Iš tų faktų negalės pabėgti užjūrio reakcionieriai, kiek jie bestingtu juos paskatinti melų ir šmeižtų jūroje. Faktai turės pasiekti kiekvieno blaivaus lietuvių protą.

Vilnius, 1947 m. spal.

Cekoslovakijos Filmų Industrija

PRAHA, Lapkr. 28.—Parlamento komitetas suliko paskirti Informacijų ministerijai 80-320.000. Ši ministerija kontroliuoja nacionalizotą filmų industrija.

Komiteto sesija tęsėsi 30 valandų. Buvo kiti aštrių ginčų. Dešiniųjų atstovai protestavo, kad čekoslovakų judžių industrija yra "komunistų kontroleje."

Dovana Anzio Gyventojams

DUNKIRK, New York.—Padėkavonės dienoje Dunkirko ir Fredonijos gyventojai surinko gyventojų dovany Anzio (Italij) gyventojams.

(Anzio tai ta vieta, kuriois išsikėlė Amerikos kariai ir kur įvyko kraujingiausias mūšiai.)
Maisto, drapanų, medikamentų ir kitko, iš viso, surinkta už \$100.000.

Vokiečiai Belaisviai Apmoko Arabus

BEIRUT, Sirija, Lapkr. 28.—Iš patikimų šaltinių praneša, kad tremtininkas Jeruzolimo mūfti El Hussein užtikrino sau talką pabėgusių iš belaisvių vokiečių karininkų. Jie sutiko padėti jam organizuoti arabus partizanų kėgę.

El Hussein nori suorganizuoti Palestinos arabų partizanų kėgę.

Apvogė Budistų Dievą

BANGKOK, Siamas.—Kas tai nuklėnė brangiasis deimantų iš kaktos budistų dievo, kurio stovykla puošė karališką palatijū.

Suarežtuota trys palociaus sargai.

Eks-kongresmanas Vokietijoje

BERLYNAS, Lapkr. 26.—Buvus kongresmanas La Follette gavo darbą prie Amerikos Militarinės valdžios. Jis paskirtas direktorium Wuerterbergo provincijai.

Charm Beauty Salon
6819—14th Avenue
KENOSHA, WIS.
Viskas Ko Reikia Grožio Kulrai
Savininkė
WILMA SMITH
Phone 23002

SMAGIAUSIA UŽEIGA KENOSHOJ
YRA
WALTERIO ŠLIAGERIO UŽEIGA
ALUS—VYNAS—DEGTINĖ—UZKANDZIAI
5601—24th Ave., Kenosha, Wis.

SOUTHWEST FOOD MARKET
POVILAS SPRINDIS, Sav.
Groseris—parinkta mėsa—daržovės—vaisiai
Zemiamuos kašos ant parinktų produktų.
Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.
6603—33rd AVENUE E., KENOSHA, WIS.
Phone No. 2-1415

Dešimtdalis Tautos

PAVERGTOJI KASTA AMERIKOS NEGRAI:

Rašo W. E. B. Du Bois, Negro Tautinės Pažangos Susivienijimo (NAACP) Direktorius.

1940 metais pravaistas gyventojų apskaitliavimas rodo, kad Amerikos Jungtinėse Valstijose randasi 12,865,518 negrų. Dabar jų skaičius yra bent milijonu padidėjęs. Negrai tokiu būdu mūsų šalyje sudaro apie dešimtadalį tautos. Jų nelygus išsklaidymas yra toks, kad kai kuriose pietinėse valstijose jie sudaro beveik pusę gyventojų skaičiaus.

Sis dešimtdalis tautos, iš 13 milijonų tamsiaodžių amerikiečių yra pilna ta žodžio prasme pavergta kasta, kurios teisės yra ant kiekvieno žingsnio apribotos.

Ainiai tų negrų, kurie kaip vergai 16-tame, 17-tame, 18-tame ir 19-tame šimtmečiuose buvo atvežti iš Afrikos, jie iki šios dienos yra laikomi pusiau vergiškose padėtyje. Kaip skambiai mes nedeklamuotume visam pasauliui apie demokratiją ir lygybę, kurią turime šioje šalyje, pasaulis nėra aklas: jis žino, kad dešimtdalis tautos čia palaikoma kaip nužeminta ir pripausta kasta, panašiai kaip Indijoje neliečiamieji.

Rasiniai Nelygi

Amerikos negrai nėra vienas rasinis vienetas, kaip mes dabar tai gerai žinome. Jų odos spalva yra nuo tamsiai rudos-juodos, kokią sutinkame dabar Afrikos negruose, iki beveik baltos, nes daug baltos rasės ir indėnų krauju yra įmaišyti. Iš kitos pusės yra nemažai asmenų, kurie priskaitomi baltajai rasei, bet kurie turi dalinai neigriško kraujo.

Bet, nors rasiniai Amerikos negrai nėra vienetas, jie yra vienetas kultūriniai, prie ko privedė vergija, bendros tradicijos, priešpaua.

Amerikos negrai yra įnešę begalo daug į šalies gyvenimą. Jų muzika, ritmas yra tapęs bendru Amerikos tautiniu. Jų tautosaka, papročiai ir atsišėmimas į religiją uždėjo didelę žymę ant bendros Amerikos psichologijos, jau nekalbant apie fizinį sunkųjį darbą, kurį negrai panašiai ant savo pečių ir kuris tiek prisidėjo prie mūsų šalies padarymo turtingausia pasaulyje.

"Tauta Tautoje"

Amerikos negruose visuomet vyko vidutinė dvasinė kova tarp dviejų srovių: viena siekė kultūriniai kelti tą grupę savo rybose, ją cementuoti kaip autonominį kultūrinį vienetą šalyje, kita srovė siekė kur galima labiau susilieti su bendru Amerikos gyvenimu.

Dažniausia kovą tarp tų dviejų galvosenos srovių nulėmė ne vidujinės, bet išaukinės jėgos. Segregacija ir priešpaua padaro susiliejimą beveik negalimu.

Dabartiniu metu negrai Amerikoje yra beveik tauta tautoje, turinti savo kultūrinės įstaigas, bažnyčias, laikraščius, ligonines, organizacijas ir net ekonomini daugelyje atvejų yra savystovė, nors bendrai tose visose srityse tūkstantčiai gijų juos rīsa su bendra Amerika.

Kaip tie faktoriai nebūtų paveikę ir negrus, jie šalia neigiamų turėjo ir teigiamus rezultatus. Diskriminacinė akcija išaukė pas negrus reakciją, ir jie stengėsi kiekvienoje srityje įrodyti, kad jie gali pasiekti viską, ką gali baltosios rasės nariai.

Bet į baltąją rasę Amerikoje tas faktorius turėjo ir tebeturi katastrofiškus rezultatus.

Amerikos respublikos įkūrėjai pradėjo savo svajonę su šūkiu, kad "visi žmonės yra sukurti lygūs", bet tuo pačiu laiku laikė vergijoje tamsiaodžius negrus. Plantatoriai, kurie kartojo, kad rasinis susimaišymas yra neginimas, į vergiją pardavė savo pačių vaikus, vaikus savo vergių negrų, kas privedė prie to, kad mulatai faktinai sudaro Amerikos negrų didžiąją didžiumą.

Amerikos tiklybos, religinės gyvenimas, dėl rasinės segregacijos yra tapę hipokritišku. Tuo tarpu, kai iš tūkstančių įvairių krikščionių sektų sąlykų kas sekmandis kalbama apie "brolius Kristuje" ir "lygius Dievo tvirnius," milijonai negrų krikščionių turi melstis atskirose segreguotose bažnyčiose, yra visai atskirti kaip kasta ir tikybiniame gyvenime.

Civilis Karas

Ekonominės sąlygos, gimstantis šiaurėje kapitalizmui priešingumas feodalizmui, dalinai panaikino vergiją, bet ne visai. Iki šios dienos Pietuose yra plantacijų, kur negrai darbininkai beveik negauna algos, negali palikti savo savininkų ir gyvena beveik kaip vergai, nors, žinoma, oficialiai tai yra priešįstatymus.

Vergija Amerikoje yra pilna kontradikcijų, pilna priešingumų. Nuodugnus tyrinėjimas parodys, kad pirmiausias priešzastys, be abejonės, buvo ekonominės. Faktas, kad vergija nešė didelės ekonominės naudos valdanciai klasei, buvo nulemiantis. Moralinis pasiteisinimas rasiu ir religiniu apskaitliavimu buvo tik išvada.

20 negrų, kurie 1619-tais metais buvo atvežti į Virginiją, nebuvo pirmieji negrai šiame kontinente. Jau per visą šimtmetį tuo laiku negrai vyko į Ameriką kaip keliauninkų tarnai, darbininkai arba ir savystoviai naujo gyvenimo ieškotojai. Pietvakarinė dabartinės JAV dalis pirmiausia buvo apkeliauta keturių keliau-

tojų-tyrinėtojų, kurių vienas buvo negras.

Tuo laiku plantatoriai ir kiti dar nežūrėjo į negrus kaip į vergus. Yra žinoma, kad pirmieji 20 negrų atvežti į Virginiją, plantatoriai tada buvo skaitomi darbininkais, ne vergais. Bet su laiku baltieji darbininkai Amerikoje pradėjo išskirti patisesnes teises. Ir tuo pačiu laiku Europos ir Azijos vergų pirkliai pradėjo siūlyti Amerikos plantatoriams didesnius skaičius negrų. Laipsniškai plantatoriai, norėdami prileisti, kad negrai darbininkai išskikotų tas pačias teises kaip baltieji samdiniai, juos pradėjo paversti vergais.

Kova tarp demokratijos ir laisvo darbo iš vienos pusės ir vergijos iš kitos buvo neišvengiama. Patys vergai buvo tos kovos avangardu. Negrai vergai pirmieji Amerikoje pravedė, ką mes dabar vadiname "sėdėjimu streikus," jie pirmi pravedė darbo lėtinimą, sabotažą prieš atkaklius plantatorius.

Didžiulę rolę suvaidino vergų bėgimas iš Pietų į Šiaurę, tas taip vadinamas "požeminis traukinys," kuris vis labiau finansiniai smogė plantatoriams.

Revoliucinis karas prieš Angliją pridėjo prie negrų emancipacijos. Britai stengėsi pagauti negrus savo pusėn ir kolonistai, kokie nebuvo jų nusistatymai, buvo priversti žadėti negrams didesnes laisves, kad gauti jų kartus į savo eiles.

Tuo tarpu europiečiai į Ameriką vis labiau pradėjo žiūrėti kaip į aukšto gyvenimo lygio šalį, kaip į šalį, kurioje yra daugiau laisvės. Imigracija vis labiau didėjo. Bet pietinėse valstijose ir Karibų salose vergų darbu remta ekonomija bandė atsilaukyti. Britų vergų pirkliai pagalba buvo pradėta nauja banga vergų atvežimo. 18-tame šimtmečiuje ir 19-to šimtmečio pradžioje negrai vergai iš Afrikos buvo dideliais skaičiais vežami į Naująjį Pasaulį.

Skirtumai tarp baltųjų darbininkų ir negrų vergų buvo pasekmingai per šimtmečius naudoti valdančių klasių. Bet stiprėjantis kapitalizmas laipsniškai pradėjo pagrauzti feodalistinę sistemą, kuri Amerikoje reikšėsi taip vadinamoje pietinėje medvinėje imperijoje. Ta imperija pajėgė prijungti kai kurias Meksikos dalis, turėjo įtakos į Karibų sritį, ir bandė užtikrinti vergijos teisę ir laisvoe pietvakarinėse teritorijose, kas didžia dalimi prisidėjo prie civilio karo išskėlimo.

Plantatorių kova už visų negrų pavergimą pasireiškė ir įstatymuose. Laisvieji negrai buvo terorizuojami ir kiekvienas jų Pietuose galėjo būti apkalntas esąs pabėgęs vergas. Bažnyčios, po įtaka plantatorių ir kitų turtingųjų, daugiausia rėmė vergiją.

Pietinių feodalų pralaimėjimas buvo neišvengiama dėl visos eilės sumetimų, ir nevien todėl, kad Šiaurė buvo stipresnė eko-

nominiai. Pietinė feodalija turėjo pralaimėti, nes ji rėmėsi ant vergų darbo, ir kad tie vergai, tuojau prasidėjus civiliam karui, pasidarė šiaurinių armijų talkininkai. Civilio karo gale 200,000 ginkluotų negrų kovėsi Šiaurės armijos eilėse.

Laimėjimo Dilema

Bet šiaurinių jėgų laimėjimas neišrišo klausimo. Jeigu pažadai išlaisvinti visus darbininkus Pietuose būtų buvę pravaisti, jeigu būtų buvę pravaistas pažadas duoti balsavimo laisvę visiems, laisvą priėjimą prie mokslo, šiaurinis kapitalas ir būtų nukentėjęs. Nes kaip šiauriniai kapitalistai nebuvo prieš feodalizmą Pietuose, jie betgi norėjo palikti ten labai žemą gyvenimo standartą, kad peržemai apmokamas darbo jėgas žemomis kainomis iš ten gauti žaliavas, ypatingai medvilnę.

Ko šiauriniai industrialistai norėjo, tai ne pietinių negrų emancipacijos, bet pavertus juos iš vergų neva laisvais darbininkais, palikti juos su labai žemomis algomis, kad jie nekonkuruos su šiaurinių darbininkų grupėmis.

Abolicionistai (vergijos priešai) laimėjo moraliniai ir formaliai, bet faktiniai šiauriniai industrialistai pajėgė neprileisti tikros revoliucijos prieš feodalizmą likučius.

Rezultatas buvo, kad rekonstrukcijos periodu negrai bandė įsteigti savo mokyklas, vergai vergai bandė gauti sau žemes sklypus. Bet šiauriniai valdantieji šluokniai tuojau susiprato, kad tuose žingsniuose glūdi ir pavojus lyms įgyiai kaip pietinei aristokratijai.

Laipsniškai abolicionistų svajonė buvo užtemdyta. Vergija buvo panaikinta įstatymuose, bet prieš negrus visoje šalyje buvo pravaista rasinės segregacijos, gėsdinimo ir pavergimo taktika, kuri tęsiasi iki šios dienos. Tos taktikos sloganas iki šios dienos yra negrus "palaukyti savo vietoje." Tas reikiška, neliešti jiems tapti pilnateisiais piliečiais.

Amerikos Jungtinės Valstijos visuomet sakėsi esanti demokratija. Ji, tiesa, niekad nepasiekė pilnai savo idealo, bet demokratija joje laipsniškai atsiekė vis didesnius laimėjimus. Balsavimo teisė laipsniškai tapo duota vis patiesiems sluoksniams, panaikinant uždraudimą balsuoti pagal gimimo vietą, tikybą arba turto stoką.

Vienok, iki šios dienos visoje eilėje pietinių valstijų milijonai negrų (kaip ir baltųjų beturčių), kurie negali užsimokėti balsavimo mokesčių, neturi teisės balsuoti.

Tuojau po civilinio karo laimėję vergovės priešai pasiskelbė, kad kiekvienas turės teisę balsuoti nepaisant rasės, spalvos ir buvusio stovio (kas reikiška buvimą vergu). Popierėje tas dabar pravaista Amerikoje. Faktiniai tas civilio karo laimėji-

mas ne visur dar pravaistas. Vergovės panaikinimo vadai, Sumner, Stevens, Douglas ir kiti jau tuo laiku tvirtino, kad visos suteiktos popierėje buvusiemis vergams teisės nieku nereiškia, jeigu jiems neduodamas pakankamos galimybės išvystyti savo mokyklas, jeigu jiems neduodama pakankamai žemės ir pakankamas kapitalas naujai įsteigti.

Bet nežiūrint visų sunkumų, negrai atsiekimai per kelius dešimtmečius po pietinio karo yra milžiniški. Civiliam karui baigiantis 75% Amerikos negrų buvo beraščiai. Bet per 20 metų tarpą, nuo 1860 iki 1880, jie beraščių nuosmūtį sumažino iki 50%, įsteigė savo mokyklų sistemą, pradėjo, kur galėjo, savystovų gyvenimą fermose ir miestuose kaip darbininkai.

Bet valstijose Pietuose, kur vergija pirma vyravo, opozicija prieš negrų pilną įsijungimą į Amerikos demokratinį gyvenimą buvo labai stipri. Ir ta opozicija rado nemažai paramos ir šiaurinėse valstijose.

Tas privedė prie to, kad negrų teisė balsuoti jiems nebuvo suteikta Pietuose, nors įstatymais to ir nesako. Pradžioje baltųjų gaujos pradėjo negrus bauginti, po to įsimaistė teismai ir kitokios metodos buvo panaudotos. Šiandien trys ketvirtadaliai Amerikos negrų, kas reikiška tarp 9 ir 10 milijonų, negali balsuoti.

Kodėl JAV Demokratija Neveikia?

Kai kas mano, kad Amerikos negrų teisių aprėžimas paviečia ir padenkia tikrai negrams. Tai yra labai klaidingas manymas. Faktiniai tas vieno tautos dešimtadalio dalinas pavergimas atsiliepa į visą demokratinį mūsų šalies procesą. Faktiniai Amerikos demokratija negalauja, ir viena svarbiausių priežasčių tam yra, kad negrai nėra pilnateisiais piliečiais.

Pažūrėkime į faktus. Amerikos kongresas, jos parlamentas, yra išrenkamas gyventojų. Kongreso narys yra išrenkamas kongresinio distrikto, kuris turi maždaug nuo 275,000 iki 300,000 gyventojų.

Kad neprileisti Amerikos negrų prie pilnos atstovybės kongrese, visa rinkimų sistema yra iškraipyta. Šalis neišdrįsta tiesioginiai atimti balsavimo teisę nuo visų negrų ir grąžinti vergovės laikus, bet rinkimai yra taip tvarkomi, kad tik maža dalis negrų yra atstovauta. Bet tuo pačiu vis mūsų demokratine sistema yra sunaikinta pažeista.

Ziūrėkime, kaip negrų balsavimo teisių atėmimas paveikė į Amerikos demokratinius procesus bendrai.

1944-tais metais 531 elektoralinis balsas buvo paduotas už prezidentą. Iš to skaičiaus 129 balsai buvo paduoti iš Alabamos, Arkansas, Georgijos, Louisianos, North ir South Carolinų, Virginijos, Texaso, Floridos ir Mississippio.

Tose valstijose negrai bendrai kalbant beveik ne-

buvo balsavimuose atstovauti. Ir nors tų balsuotojų skaičius sudaro tik dešimtdalį šalies gyventojų, jie turėjo ketvirtadalį prezidentinių elektoralinių balsų.

Tiek apie prezidentinius rinkimus. Bet tai ne viskas. Kongrese ir mažesnis gyventojų grupės Pietuose, kur nebalsoja negrai, yra atstovautos tokiu pat atstovų skaičiumi, kaip daug didesnis ir net keliolepi didesnės gyventojų grupės Šiaurėje.

Štai Rhode Islande iš 687,000 gyventojų 314,023 balsavo, ir išrinko du narius į kongresą, bet tuo tarpu Alabamoje, Mississippio, Georgijoje ir S. Carolinoje iš 9,300,000 tik 264,000 balsavo, bet išrinko 32 kongreso narius!

Tose pietinėse valstijose toks mažas nuosmūtis balsavo, nes dėl balsavimo mokesčių milijonai negrų ir baltųjų vargingų asmenų, ypatingai pusininkų (šerkrapių) negali balsuoti. Bet vergi, nors tose keturiose valstijose su daugiau kaip 9 milijonais gyventojų balsavo mažiau asmenų negu Rhode Islande su mažiau negu vienu milijonu, jos išrinko lygiai 16 kartų daugiau atstovų į kongresą, negu Rhode Islande. Ir prie to viso priveda ta taip vadinama kongresinių distriktų sistema, pagal kurią kiekvienas distriktas išrenka vieną atstovą, nežiūrint kiek ten balsuoja. Tokiu būdu milijonai negrų ne tik negali balsuoti, bet jų vardu kalba reikiniai kongreso nariai, išrinkti turtingesniųjų baltųjų klasių ant to pamato, kad distrikte yra tiek ir tiek gyventojų, nors dauguma jų niekad nebuvo prileisti prie balsavimo būdėles!

Kas iš to Pelnosi?

Bet kas yra suinteresuotas tame, kad iš negrų būtų atimta teisė balsuoti? Kas iš to pelnosi?

Reikia atsiminti, kad Pietinė šalies dalis turi daugiausia skurdo, tamsos, ligų ir nežinojimo. Dėl tų visų priežasčių darbininkų judėjimas toje šalies dalyje yra padaręs mažiausiai pažangos. Ten yra mažai unijų ir jos yra silpniau organizuotos negu Šiaurėje.

Pietuose kastinės (rasistinės) sistemos stiprumas

yra didelė kliūtis darbininkų organizavimuisi. Ir kaip tik todėl, kad darbininkai ten yra silpnai organizuoti, industrialistai turi patraukimą ten steigti naujas įmones, kad lengviau išnaudoti vietines darbo jėgas.

Tos jėgos ir yra labiausiai suinteresuotos matyti pietinius negrus pasiliekančią balsavimo teisių. Klaidinga todėl manyti, kad tik pietiniai plantatoriai ir reikiniai neprireidžia prie balsavimo mokesčių panaikinimo. Šiauriniai reikiniai, net tie, kurie atvirai to nesako, faktiniai dar viską, kad palaikyti Pietuose dabartinį status quo, dabartinį stovį. To reikalauja jų ekonominiai ir klasiniai interesai.

Pietūs lieka Amerikos reakcijos ramtis ir rasinė diskriminacija viena jos tvirtiausių ramsčių. Tik panaikinus rasinę diskriminaciją Amerika gali žengti į pilną demokratiją.

Kalbos Kampelis LAIKRAŠTIS RASO—Ar Laikraštis Sako?

Dažnai mes vartojame išsireiškimus, jog tas ir tas laikraštis taip ir taip rašo. Mūsų nuomonė yra, kad toks išsireiškimas ne visai sklandus, ir labiau tinkamas yra, kad tas ir tas laikraštis taip ir taip sako.

Išsireiškimą "rašyti" geriau vartoti atvoriai atsitikime, pavyzdžiui:

"Bendradarbis V. rašo 'Vilnyje'"; "K. rašo 'Tribunone' ir tt. Bet ir tame atsitikime galima vietoje "rašo" pasakyti "sako." Bet kuomet kalbama apie patį laikraštį ar kitokį leidinį žodis "sako" yra labiau tinkamas, pav.:

"Tribuna" savo vedamajame straipsnyje sako, kad..."

Arba, norint vartoti žodį "rašyti," galime sakyti: "Tribunos" vedamajame straipsnyje rašoma..."

Klaidinga taipgi yra sakyti "Rašyti į spaudą," vietoje ko reikia vartoti išsireiškimą "Rašyti spaudoje," arba bent "rašyti spaudoje."

VILNIES KALENDORIUS 1948 METAM

Kalendorius jau spausdinamas ir greitai bus gatavas, "Vilnies" Kalendorius bus įdomus, Jame telpa daug informacijų, eilėraščių, apsakų ir politinių straipsnių.

Tad kuopos ir pavieniai siųskite užsakymus platiniui. Visiems platintojams duodame 20%.

Kaina 50c.

Vilnies Administracija 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

V. Valsiūnienė

Tikroji Pergalė Nemiršta

(Tiems, kurie negrįžta Tėvynėn) Žalių klevų gimtasis kraštas, Ir ta padangė taip gili, Tu mano sielvartą suprasti Ir džiaugsmą su suprasti gali.

Einių laukais, o tu dainuoji, Ir aidą atliepi kartu,— Sakyki, žeme mylimoji, Juk su manim dainuoji tu.

Paukštelis kelį vėl suranda, Degėsiats tiesiasi gelė, Ir kaip tave nepint legendom, Ir kaip tave mums nemylėt.

Tegul prasta tu kam atrodai— Veltui jie šaukia tau mirties,— Šviesiam Tautų Draugystės sode Tavieji amžiai nusities.

Neprisivyti upę greitą— Vien skambų atsaką menu,— Vargams į šalį nepareiti,— Aš seną vargą skandinu.

Skandink, mieloji, nepareiki, Ir tau, ir man skriaudų gana, Ir sielvarto daugiau nereikia. Jei grįžtum, grįžki su daina.

Šalie, ar pūgoj, ar saulėj, Daina ir pergalė skambėk,— Gyva per amžius bus pasaulių Tavųjų karžygių garbė.

Ir kaip mylėjo žemę savo— Kas tą didybę apsakys,— Kai už kiekvieną lauko klevą Žiūrėjo mirčiai į akis.

Jų kraujas žemėje nedingo Ir neapsis jė žemės tos,— Kod tu gyventumei laiminga, Kiti jų vieton atsisots.

Ir amžiams priesaka didžiule Jie savo' atėitį suriš,— Gyvent už tuos, kur žemėj guli, Ir dirbt už tuos, kur nesugrįš.

O tu, kur jį paniekint drįsti, Kuris į veidą jai juokeis,— Kokia šalis ir karalystė Tau gimtą vieškelį pakeis.

Iškentės toliuos nuo tėvynės Skaudžius gyvenimo žaibus, Gal verkis žemę apkabinęs, L: žemė svetima ta bus.

O čia pro vėjus, rūką tirštą Skambės gyvenimo daina Tikroji pergalė nemiršta, Tikroji laimė amžina.

Trys banditai užpuolė namus Arthur Albert, buvusio republikonų aldermano, surišo tarnaitę ir apkraustė namą pasigrobdami įvairių daiktų vertės \$1,000.

Mirė Buvęs Gubernatorius ALBUQUERQUE, New Mexico.—Susilaukęs 85 metų, mirė buvęs New Mexico gubernatorius George Curry.

CELEBRATED COLLECTORS

Lucilla Ball, movie star, has a collection of more than 400 dolls from 23 countries. Another famous collector is Mrs. America, who, in the past five years, has turned over to her meat dealer 625,000,000 pounds of needed used cooking fat.

NAUJOJI STATYBA VALSČIAUS CENTRE

ženė Razauskienė Du kilometrai nuo Jonavos prie geležinkelio šakos ir plento yra įmonė "Beržas". Ji yra jauniausia iš visų respublikos baldų įmonių. Prieš ateisiant vokiškiems fašistiniamis grobikams čia buvo gaminami šiaudeliai degtukams. Vokičių laikais gyvenimas fabrike apmirė.

Beveik penkerius metus ne tiktai fabriko cechuose, bet ir kieme visiškai nebuvo matyti žmonių. 1946 m. pabaigoje buvo nutarta apmirusią įmonę paversti baldų fabriku "Beržas". Po kelių dienų iš broliškų respublikų čia buvo pradėta gabenti įvairūs įrengimai, o vėliau dirbančiųjų skaičius prašoko tą skaičių, kuris čia buvo,

J. Skeberdytė Maršrutuos po Pietų Illinois



J. Skeberdytė išvyko į kolonijas "Vilnius" reikalais. Ji sustos eilėje kolonijų. Prašome visų duoti kooperaciją, kur bus galima turėti susirinkimus pasitarimui. Kur nebus galima susirinkimų turėti, tai pagelbėti atlankyti tuos lietuvius, kurie dar neskaite "Vilnius", kad užrašyti jiems. Sustos sekamosios kolonijose: Grudžio 1 West Hartford, Ill. Grud. 2 Johnston City, Ill. Grud. 3 Herrin, Ill. Grud. 4 Harrisburg, Ill. Grud. 5 Terre Haute, Ind. Grud. 6 Clinton, Ind. Grud. 7 ir 8 Westville ir Georgetown. Prašome jai padėti. "Vilnius" Adm.

Ištekėjo Julia Sadulytė

Pereitą nedėdienį P. Sadulį namuose, 10518 Lafayette Ave., įvyko vedybinės iškilmės. Jų dukrė Julia Aldona-įstekėjo už Dr. Paul Richardsono, iš Flint, Mich. Svečiai linkėjo jaunavedžiams laimingiausio gyvenimo.

Lilienthal Už "Atomine Demokratiją"

Lilienthal, pirmi n i n k a s Atominės Energijos komisijos, kalbėdamas didžiuliam Stevens viešbuty, pareiškė, kad Amerikos žmonės turi daugiau galvot ir daugiau žinot apie atominę energiją, nes demokratijos likimas tampa priurštas su įsisauginimu, ką reiškia šis atominis amžius.

Jis sakė: "Mūsų pastango-se kontroliuot tą jėgą, mes griežtai turime vengti praktikos, kuri būtų totalitarinė." Suprasti atominės energijos reikšmę—reiškia suprasti, kad mūsų gyvenimas ir ateitis tampa priuršta susiję su tuo, kaip bus pletojama ir vartojama atominė jėga—sakė D. Lilienthal.

URBA Gėlininkas 4180 Archer Avenue Phone: Lafayette 5808 or 5870 Gėles, Mylimoms, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams.

Monarch Liquor LIETUVIŠKAS ZYDUKAS 3529 S. Halsted St. Phone YARds 6954

JAMES TAVERN JAMES JANULEVICIUS 3107 1/2 S. Halsted St. Chicago, Ill. GERAS VYNAS, DEGTINĖ KINGSBURY ALUS

FELIX YAKAITIS Nauja Lunch, Tavern ir Liquor Kraituvė 3558 S. Halsted St. Viskokių gėrimų dū visokių parių, bankietų ir šlap suriegi. Pristatysiu ant parkelavimo. Sauskit VIRginia 2470 F. Yakaitis, Sav.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA 6901 S. Wentworth Ave. 155 W. 69th St. Sauskit per telefoną: STEwart 2454 arba HUDson 2224 Aldona ir Antanas Gužauskai užlaiko visokių kvietkių. Jums neriklia važiuoti, tik pašaukite telefonu, o mes jums pristatysime. Kvietkių kortkių tik reikia — mylimoms, vestuvėms, bankietams, laidotuvėms ir dū visokių kitų parvežimui. A. ir A. GUŽAUSKAS, Sav.

VEGEL'S TAVERN ALUS-VYNAI LIKERIAI Čia Tikri Draugai Susitrenks A. Vegel, Sav. Tel. Calumet 5982 3283 So. Halsted St. Chicago, Ill.

VL. MOZŪRIŪNAS DĖKOJA Čia viskas mano: žemė, upės gilios, Didžiuliai miestai, aikštės, fabrikai. Aš priklausu Tėvynei, kurią myliu Daugiau nei myli motiną vaikai. Pagrindiniu Įstatymu man duota teisė Kartu su liaudimi, tvarkyti jos žemes Ir spręst valstybės reikalus, jos priešus teisti, Statyti fabrikus, valdyti jos gelmes. Aš myliu jos didžiulį drąsų mostą, Planų patumą, Jėgą kovoje, Ir vėją jos laukų, kuris man plaukus glosto. Daugiau nei mylima, Aš myliu ją. Ji savo išmintį ir troškimus ir valią Įkūnijo į vardą didžiojo Žmogaus Ir aš dėkoju jai, kiek mano melė gali— Pasaulyje nėra dar Jam lygus. Ir aš dėkoju jai už tuos laukus plačiuosius, Už tas teises, laiminguosius metus Ir savo balsą drąsiai atiduosiu Už liaudies išrinktus kandidatus. Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS GELES KVIETKININKAS VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS 3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE Kreipkitės į Anthony B. Petkus LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Dvi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumai 6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero Telefonas GROvehll 0142 Telefonas Town Hall 2109 Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prielnamas Jūsų finansiniam stoviu

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicagos Laidotuvių Direkcijos Asociacijos Turime Kopyčias.. Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS Phones: VIR. 6672-3 2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS 4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telefonas YARds 1419

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARds 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULman 9661

PETER P. GURSKIS Mūsų Kopyčias Air-Conditioned 659 WEST 18th STREET TEL. SEElcy 5711 Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusė.

ELZBIETA VILIENE po pirmu vyrą Žikienė, po tėvais Miekaitė Gyveno po antrąs 6419 S. Francisco Ave. Tel. REPUBLIC 6308 Mirė lapkričio 28 d. 1947 m., 5:20 val. vak., sulaukus pusės amžiaus; gimus Lietuvoje, Raseinių apskr., Kelmės parap., pabūdiusių kaime. Priklausė prie Kestučio Klubo. Paliko dideliame nulūdimė vyrą Juozą, dvi dukteris, Anna ir jos vyrą Paul Petrus; Julia ir jos vyrą Steve Senka; posinį Juozą, du anūkus, seserį Oną Grabauskiene, švogeri Paul, broli Frank Mickus, švogerką Oną, ir kitus gimines ir draugas. Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans Kopyčioj, 6845 S. Western Ave. Laidotuvė įvyks antradienį, gruodžio 2 d., 1:30 val. popiet. Išlaidės iš kopyčios į Lietuvių Tautiškas Kapines. Visi A. A. Elzbietos Vilienos giminės, draugai ir pažįstami esant būtinai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti pagalbą patarnavimui ir atsiveikimui. Nulūdimė liekame. VYRAS—DUKTERYS—GIMINIS. Laidotuvų apgelvas veda laidotuvių direktoriai Mažeika ir Evans. Tel. PROspect 0099.

Nuomų Taryba Pagerinta Po Spaudimu, Bet Gali Būti Geresnė: Unijos

Kaip jau buvo pranešta, gubernatorius Green po unijų ir masinių organizacijų spaudimu buvo priverstas pagerinti nuomų (rendų) tarybą Chicagos srityje, paskirdamas 10 naujų narių. Pirmą tarybą susidėjo beveik išimtinai iš namų statybos ir prekybos (real estate) firmų atstovų.

Dabar naujais nariais yra CIO atstovas regionalis direktorius Michael Mann, AFL atstovas Earl McMahon. Lake ir Du Page apskrįčių atstovai, betgi, yra asmenys, kurie mažai bendro turi su nuomininkų reikalais, ir, kaip manoma, jie balsuos su firmų atstovais.

Taryba dabar susideda iš 18 narių vietoje 8. Dabar joje bus narių, kurie tikrai atstovaus nuomininkų reikalams, bet labai abejotina, ar jie galės turėti daugumą.

Unijos nurodo todėl, kad nors nuomų taryba gubernatorius Green buvo pagerinta, ji toli dar nėra tokia, kur tikrai atstovautų Chicagos ir srities žmones.

Pažangi Drama Dabar Rodoma Chicagoje

Erlanger teatre dabar vaidinama garsioji drama "All My Sons", kurios realistiškas ir pažangus turinys ją padarė žinomą ne vien šioje šalyje, bet ir užsienyje. Ši drama neseniai buvo išversta lenkų kalbon, ir ją rengiamasi perstatyti Varšuvos valstybiniame teatre. "All My Sons", kurios autorius yra Arthur Miller, yra drama apie praeitį karą, ir kaip pelngraubiški koruptuoti fabrikantai iš jo pelnijo net sabotuodami, patiekdami karinėms pajėgoms nevertingą medžiagą ir tuomi žūdydami mūsų karius.

Drama bent kiek palinksta į melodramatiškumą, ypatingai kad joje nuo to sabotažo žūsta kaip tik fabrikanto savi sūnūs. Bet apart to, drama yra realistiška, kaip tai parodė visa eilė gyvenimo atsitikimų, kurie patvirtina "All My Sons" išskeltus faktus.

Nenori, Kad Policijos Arkliai Būtų Atimti

Laikraščių apklausinėjimas rodo, kad dauguma Chicagos gyventojų nenori, kad nuo miesto centro susisiekimo policijos būtų atimti arkliai. Kaip jau buvo pranešta, policijos vadovybė nori vietoje raitelių miesto centre turėti motoreikštus.

Dauguma žmonių, kurie pasisakė už arklių palikimą, teigia, kad tas miestas "graziškas" ir yra "tradicija".

BERNIUKAS PRIGIRĖ

Ronald Cole, 9 metų berniukas, prigirė Washington Parke lagune kuomet plonas ledas lužo jam po kojomis.

Ugnegesiai atsiskubinę dasigavo link jo į pusę vandens, bet bandymas jį atgaivinti nepavyko.

Jis įkrito lagunaną jo seserėi stebint.

Vienas Užmauštas Trafiko Nelaimėje

Saltis eina didyn. Šeštadienio naktį daėjo iki 5 virš zero.

Penktdienį daug prisnigus įvyko keletas trafiko aksidentų, Arthur Richter, laikraštinis, 60 metų, užmauštas, kai jo automobilis smogė trokai.

Mrs. Lulu Lang numirė nuo susižeidimo, jo automobilis smogė į gelžkelio užtvara.

NUPIGINO PIENO KAINĄ

Dean Milk Co. nupigino pieną vienu centu ant kvortos. Dvi kvortas bus galima pirkti už 39 centus, o pirmiau buvo 41 centas.

sibaigus bus turima šimtai tūkstančių parašų visoje Cook apskrityje.

"Klampynė" Nebus Klampojama

LKM Choras per paskutinį savo koncertą parodė Chicagos lietuviams patį reikintį ir sugeba dainos ir muzikos mene. Tai neginčijamas faktas. Kas buvo koncerte ir jį sekė pilnai patvirtins.

Gruožia 14 d., Radio Klubi ruošiamam parengime, Sokolų svetainėje, neseniai susiorganizavę geriausi mūsų scenos meno megejai į Liaudies Teatrą, irgi mano iškilti į tą pačią aukštumą, kaip kad LKM Choro choristai.

Liaudies Teatro ceno menas megejai mano pasiekti tą suvaidindami "Klampynę". Kaip daugelį jau teko girdėti, suvaidinti veikalas "Klampynė" nėra lengva. Tai ne bikoli paprasta drama bei scenos vaidelis. "Klampynėje" pilna sunkių monologų, dialogų, o kas sunkiausia aktoriams scenoje atvaizduoti masės gyvumą laike vestuvių. Tačiau kad tą viską tinkamai suvaidinti, Liaudies Teatro aktoriams ateina į bagelą LKM Choro šokių grupė ir nemažas būrys parinkty choristų ir choristų.

Is to visko galima spręsti, kad "Klampynė" bus suvaidinta šimtu nuosimčių gerai.

CICERO ŽINIOS

Svarbus Susirinkimas Antradienio vakare gruodžio 2 diena, Liuosybės svetainėje bus svarbus LDS 109 kuopos susirinkimas, kuriame rinksime valdybą 1948 metams.

Mūsų kuopoj dalykai nėra geriausi, visi nariai turėtų dalyvauti susirinkime ir išrinkime veiklią valdybą. Kuopoj kartais kyla ginčų, kits kito kaltinimų. Girdi, tu to nepadarai, o tu kito nepadarai ir tt. Geriausia tai ištaisyti dalyvaujant susirinkimuose ir išrenkant daugumos pageidaujamą valdybą.

Zinoma, vienai valdybai sunku veikti, kada ne daug narių jai padeda. Svarbiausias dalykas kiekvienam tai susirinkimus lankyti.

Siam susirinkime komisija duos raportą suvaidinto veikalą "Martį".

Kuopos Korespondencija

UŽMUSTA ANT GELŽKELIO, NEZINIA KUR GYVENO Ant South Shore gelžkelio, ties 30-ta gatve, rastas traukinio užmauštas žmogus, kurio gelžkelio darbininko korta rodo pavardę Steve J. Konieczki, apie 50 metų amžiaus. Jo antrašo ant kortos nėra.

MEEDZIOTOJAS PRIGIRĖ

Edward Wrobel medžiotojas Calumet ežero pakraštyje, prie 116-tos gatvės, įlūžo ežeran ir prigirė. Jisai buvo jaunas vaikinias. Gyveno 4336 S. Hermitage ave. Jo draugai bandė gelbėti jį, bet jį neras nepavyko.

ROSELANDO ŽINIOS

LSD 79 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 19, Roselando Lietuvių Kultūros Klubo svetainėje.

Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos organizatorius A. Kavaliauskas. Vienas naujas narys prisirašė prie mūsų kuopos, J. J. Bagdonas. Paukautka vienas doleris del ateivių teisių gynimo.

Nutarta rengti kokį parengimą. Išrinkta rengimo komisija: K. Danyla ir A. Kavaliauskas.

Laikas skaitytas iš "Vilnius, kas link kalendorių. Nutarta parsiraukti 25 egz. kalendorių išplatinti, o jeigu reiktų daugiau, tai vėliau parsiraukti ir daugiau. Tą darbą apsiėmė atlikti A. Kavaliauskas.

A. Kavaliauskas pranešė, kad yra susitvėrusi komisija surenginti "Vilnius" naudai kokio nors parengimo, tai ir mūsų kuopa prisideda ir pririnko į tą komisiją Z. Klibienę ir N. Elanienę.

Nutarta nupirkti vieną "Vilnius" sėrą.

Kuopos organizatorius A. Kavaliauskas pranešė, kad yra miręs vienas mūsų kuopos narys, J. Baltušis, tai visų narių atstojimo devšimt minučių buvo pagerbtas.

Ateinantis kuopos mitingas įvyks gruodžio (Dec.) 17 d. 8 val vakare, R. L. K. Klubo svetainėje, 10413 S. Michigan ave. Tam susirinkime bus rinkimas naujos kuopai valdybos, kas norės gauti gerą darbą galės užimti vietą.

Net 62 Nacionalės Organizacijos Konferencijoj

Šeštadienį prasidėjo Keturta Metinė Konferencija visos šalies žydų organizacijų atstovų. Suvažiavo 500 delegatų iš 62 nacionalių organizacijų.

Vakare laikytas memorialinis mitingas Civic Operos House.

Palestinos klausimas bus svarbiausias diskusijos.

Valstijos prokuroras John Touhy gavo širdies ataką ir kovoja su mirčia. Jis yra St. Joseph ligoninėje. Jo padėtis buvo kiek pagerėjusi, bet sakoma, menkas ir pavojus dar nepaėjęs, bet taip buvo šeštadienio naktį.

Chicagos šešių didžiųjų laikraščių linotyptistų streikas tebeina. Tie laikraščiai išėina mažesni ir visi kitokie. Laikraščių leidėjai nesutinka priimti unios sąlygos, kad apėjus Tafto-Hartley įstatymą.

BALSAVIMO MAŠINOS SUTAUPYŠ PINIGŲ Idėjus balsavimo mašinas laide balsavimų, neriekės samdyti 1,686 rinkimų teisėjų, butent, balsų skaitymo vedėjus. Tuomi bus sutaupyta kiek pinigų.

Dar Apie LKM Choro Gražų Koncertą

Reikia Naikinti Blogas Tūlų Įprotis Kadangi "Tėvelis" gerai aprašė LKM Choro atsbuvusį koncertą, aš apie jo programą nerašysiu. Aš pakelsiu vieną klausimą, kurio "Tėvelis" nelietė, butent, blogą tūlų įprotį, tik, žinoma, ne kankliečių.

Yra mūsų parengimuose žmonių, nors ir nedaug, kurie prastai elgiaisi laike programų. Noriu pastebėti šiuos netikusius elgesius:

Tūli žmonės ima delnais ploti dar dainininku nebajigus ir tuo jam ar jai pakenkia. Tati taipgi daro prastą įspūdį. Nežinantiems kada ploti partatrina palaukti, kai jau dauguma ploja. Kartais esti ir priešingai. Pavzdžiui, šiame koncerte, Kozakevičius ir Sylvia Pran jau baigė dainuoti, muzika sustojo, o pora žmonių pradėjo š-š-š, tas sudarė nemalonų įspūdį. Kas gi davė jiems autoritetą sulaukinti geriau už juos žinančius?

Kita rūšis prastai besielgiančių yra tie, kurie turi didelį skonį visuomet kalbėti. Ir kalba jie netik į šalia sėdintčius, bet atsigrįžta atgal arba priekyn pasilenkia ir kalba. Ir taip daro tūli save laikanti žinančiai, supratlyvais. Yra tokių moterų ir vyrų, rodos jų rankos ir liežuviai yra sujungti su amžinojo judėjimo spiruokle.

Yra ir tokių, kurie ateina į parengimus visokiais reikalais - bilietų parduoti ir tt. Tai geras dalykas, bet peiktinas kuomet jie tai daro laike programos.

Gerbiameji, prisiminkite patys sau, kad daina ir muzika, ar vaidyba reikalauja tylos ir ramybės, tai bandykite užsilaukyti kaip pridera. Tuomi daug gero padarysite sau ir savo kaimynams salėje, taip labai daug gero padarysite tiems, kurie programą pildo - dainuoja, groja, vaidina.

Lauksiu pasitaitymo. Ilanoj.

REPUBLIKONAI IR DEMOKRATAI EREGELIUOJASI Iki šiol susitaikę Sanitary District Boarde dauguma demokratų su mažuma republikonų, dabar pradėjo kivrivirytis. Matyti artinančius rinkimus republikonai pradėjo nesutikti su demokratų planais.

TROKŲ VAIRUOTOJAI NESTREEIKUOS SU TYPOGRAFISTAIŠ Trokų vežikų (teamsters) unija sako, kad 300 Chicagos vežikų nestos streikant gelbėti streikuojantiems ty-pografistams - didžiųjų laikraščių raidžių rinkėjams.

Diensrašis "Vilnis" yra darbo žmonių švietėjas ir organizatorius. Tad kiekvienas samoningas darbininkas netik turi jį skaityti, bet ir kitus paraginti, kad skaitytų.

HELP WANTED - FEMALE

REIKIA MOTERŲ AR MERGINŲ kurios nors kiek mokė duot masažą (Gauliukų) stam bath pirtyje. Gali gyventi ant vietos. Gera slyga. (Lietuvių įstajaga.) Cummings Sanitary Steam Bath 527 Cummings Ave., Waukegan, Ill. Phone: Ont. 9653-22. (29c2)

PASIKLAUSYKITE

Vieš Mėgiamiausias BUDRIKORADIO PROGRAMUS Sekmad. WCFL Stoties 9:30 val. vak. Ketvirtad. WHCF Stoties 7:00 val. vak.



BUDRIKO KRATUVEJE visomet rasite geriausius kokybės - RAKANUS, RADIOS ir JEWELRY, prielaimanoms kainomis ir visomet mandarg patarnavima. Atsilankykite. VISI DEPARTAMENTAI PATALPINTI VIENAME BALTAME KRAUTUVEJE atdara kiekviena diena. Vassar moterų atdara vakarais - Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 9-tai valandai.

JOS. F. BUDRIK, Inc 3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel.-CALUMET 7237

Smarius Juokdarys



Cieš dolerį užmokėjus už šią skrybėlę; būna geriau praleidus KEN'S KLUBE.

Kenstavičiai 718 W. 31st St. VICTORY 0840

BOTINAI PAMATYKITE

Puikiausį Julės Zemalės parvaškų valgytą iš žmonių gyvenimo Lietuvoj, vardu

"KLAMPYNĖ"

Sekmadienyje Gruožio (Dec.) 14 SOKOLŲ SVETAINĖJE 2343 S. Kedzie Avenue

Tai bus vienas iš gražiausių veikalų iš Lietuvos kaimiečių gyvenimo. Visą padėkite į šalį ir būkite pamatytis "KLAMPYNĖ".

Lošimas prasidės 3:30 val. PO LOSIMUI ŠOKIAI

Manza: Iš anksto perkant 1.00 Prie durų - \$1.25. Pirkite iš anksto Rengia Lietuvių Kultūros ir Meno (Radio) Klubas.

AR NUSILEISIME? Kaip dabar atrodo, tai mus cieričius gerokai pralenkė "Vilnius" stiprinimo reikalai ir Marquette Parkas ir Roselandas. Kol kas dar mes galime lenkinuoti su North Side, bet kai pasipaus, mus gali pralenkti, o kolonija mūsų didesnė.

M. Butvila, mūsų kolonijos veikėjas, atsistojo pirmo eilės su šimtine, bet vienas ar keli asmenys negi atlaikys visą koloniją. Reikia daugiau žmonių.

Medicinos Doktorai

TELEFONAS YARDS 3146 DR. V. A. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS PRITAIKO AKINIUS 744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9 Pirmadieniais tik 2 iki 4. Šventadieniais 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787 NAMŲ TEL. - PROSPECT 1900 DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl., Seod., Subat. vakarais tik pagal sutartį.

OFISO TEL. - BIRGINIA 0038 NAMŲ TEL. - SEVERLY 8244 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Ofiso valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį.

PHONE: YARDS 6921 REZIDENCIJOS - KENWOOD 5107 DR. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valand.: 1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M. Trečiad. ir Seidat. nuo 1 iki 3 popiet.

Rez. 4826 S. Kirkbark PHONE GROVEHILL 3111 DR. A. K. BUTKO LIETUVIŠ KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. TELEFONAS YARDS 2246 DR. C. Z. VEZEL DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Artl 47th Street)

VALANDOS: 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. sustaturs. DR. G. SERNER LIETUVIŠ AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

OFISO TEL. YARDS 1829 PRITAIKO AKINIUS Kreivus Akis Ištiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 S. HALSTED STREET Kampas 34th St.

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Trečiadien. nuo 10 iki 12 val. diena.

Vietiniai Pranesimai TOWN OF LAKE L.D.S. susirinkimas įvyksta antradienį, gruodžio 2 d., 8 val. vak. Dym-belio svet., 4523 So. Wood Street.

Draugai ir draugės. Šiam susirinkime turėsite rinkimus kuopos valdybos ir kitus reikalus atlikti. Taigi būkime visi susirinkime. Reikės persižinti knygas. Kp. Valdya. (29c2)

ROSELANDCIAMIS L.D.S. 13-tos kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 3 d., 8 val. vak. Roselando K. K. Svetainėje, 10413 S. Michigan Ave.

Susirinkimas labai svarbus, nes kiekvienas kuopos narys turi užmokėti 13 metų mokestius, tai bus geriau centrai ir mūsų kuopos fin. raštininkai. Bus rinkimas naujos valdybos, kas nors gausi gerą darbą, galės užimti vietą. Sekr. K. Dagis. (1c3)

IVAIRUS SKELBIMAI PRASOMĖ PRANEŠTI Jei kas turite ar manote greitai laikui bėgant, būtina išleisti laisvą kambariui, malonkėlei pranešti į J. N. 3116 S. Halsted St. Phone Victory 7323. (1c18)

Paleikau forniūto kambariui su valgiai ar be. Zu švarus, neturtingas. M. Volanis, 311 S. Loomis. Telefonas: Monroe 4650. (18c25)

PARDUODU GASO PEČIŲ 6-ryčių būrneriui, Universal Co. Pečiūs geriau stovyje. Parduodu už \$25.00. Kreipkitės vakare nuo 5:30 iki vėlymal. o šeštadienį nuo 9:00 iki vėlymal vakare. Phone Vir. 1894.

REIKALINGI KAMBARIAI Vėduoliai (be valku) porai reikalingi 3 ar 4 kamb. Pataa Bridgeport. Kas suteiks informaciją, gaus gerą atlyginimą. Tel. Victory 7323.

